

TRAFIKSKADENÄMNDEN
VERKSAMHETEN 2018

INNEHÅLL

Om Trafikskadenämnden	1
Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2018	2
Nämndens verksamhet 2018	4
Årsstatistik	5

Om Trafikskadenämnden

Trafikskadenämndens uppgift är att säkerställa att den som skadats i en trafikolycka ska få en rättvis och skälig ersättning som utgår från gällande författningar och praxis.

Prövning i Trafikskadenämnden

Trafikskadenämnden gör sin bedömning utifrån skadeståndsrättsliga regler i enlighet med trafikskadelagen och skadeståndslagen samt rättspraxis från de allmänna domstolarna och förvaltningsdomstolarna.

Den som har råkat ut för en personskada i trafiken har rätt till ekonomisk ersättning från sitt försäkringsbolag. Om man har fått ett slutligt beslut från sitt försäkringsbolag och inte är nöjd med det, kan man ansöka om en prövning hos Trafikskadenämnden. Ärendet blir då ett tvistlösningsärende.

Om ett ärende är obligatoriskt behöver den som skadats inte själv ansöka om en prövning i Trafikskadenämnden. Försäkringsbolaget har då en skyldighet att låta nämnden pröva ärendet, oavsett om parterna är överens eller inte.

Det är obligatoriskt för bolagen och Trafikförsäkringsföreningen att begära en prövning i nämnden i följande slag av ärenden:

- invaliditetsgraden är minst tio procent,
- inkomstförlusten per år är minst ett basbelopp (skade-

årets basbelopp),

- det är fråga om förlust av underhåll till maka, make eller därmed jämställd person efter en avliden person,
- det är fråga om omprövning.

Rådgivande yttranden

När Trafikskadenämnden sammanträder och fattar beslut deltar normalt en ordförande och en vice ordförande som är jurister med domarerfarenhet, två representanter för konsumenterna samt två representanter för försäkringsbolagen. De senare får inte delta när beslut fattas i det egna bolagets ärenden.

Trafikskadenämndens ordförande utses av regeringen och övriga ledamöter av Finansinspektionen.

Trafikskadenämnden lämnar yttranden som är rådgivande för försäkringsbolagen. Dessutom är nämnden remissorgan i frågor inom personskaderätten och står, vid sidan av det allmänna rättssystemet, för en betydande del av praxisbildningen inom detta rättsområde.

Trafikskadenämndens råd

Enligt reglementet ska Trafikskadenämnden utse ett råd av nämndledamöter för att behandla ersättningsfrågor av principiell betydelse. Rådet består av nämndens ordförande och fyra vice ordförande samt fem ledamöter från var och en av de båda övriga leda-

motsgrupperna. Rådsprotokollet kan beställas från nämndens kansli.

Tabeller

Trafikskadenämndens råd fastställer varje år tabeller som används för att bestämma ersättningen för medicinsk invaliditet, så kallad menersättning. Beloppets storlek beror på vilken invaliditetsgrad skadan har medfört och vilken ålder den skadade hade vid invaliditetstidpunkten.

Rådet fastställer också tabeller om ersättning för sveda och värk, utseendemässiga förändringar och amputationer. Tabellerna ges ut årligen som cirkulär och finns på nämndens webbplats.

Referat

Trafikskadenämnden bedömer i ärenden som har ett mer principiellt intresse redovisas i referat. Dessa finns på nämndens webbplats.

Ordföranden och kanslichefen om verksamhetsåret 2018

Under året har Trafikskadenämnden fått in marginellt fler obligatoriska ärenden och 16 procent färre tvistlösningsärenden jämfört med 2017. Ett stort arbete har lagts ner på att anpassa verksamheten till EU:s nya dataskyddsförordning, GDPR.

Ärendebalanser

Efter ett år med en kraftig minskning av antalet obligatoriska ärenden har nivån stabiliserats och ökat något under 2018. Jämfört med föregående år är ökningen marginell, knappt en procent. Antalet tvistlösningsärenden har minskat med cirka 16 procent jämfört med föregående år. Försäkringsbolagen räknar med att antalet ärenden kommer att ligga på samma nivå 2019.

Anpassning till GDPR

Med anledning av GDPR har Trafikskadenämndens kansli uppdaterat och tagit fram nya rutiner och arbetssätt för hantering av personuppgifter för att se till att den personuppgiftsbehandling som sker är förenlig med förordningen. Kansliets personal har utbildats, nämndens ärendehanteringssystem har uppdaterats och de personer som registreras i systemet har fått information om registreringen. Ett stort

fokus har lagts på att se till att gallringsrutinerna efterlevs och att samtliga ärenden gallras sex månader efter expediering.

Medicinsk kompetens

För att säkerställa att Trafikskadenämnden har tillräcklig medicinsk kompetens har samarbetet fortsatt med Maveria som tillhandahåller medicinska rådgivare. Nämnden ställer höga krav på de anlitate läkarnas oberoende mot försäkringsbolagen. Samarbetet med Maveria har fungerat bra.

Rapport till Kammarkollegiet

I september 2018 lämnade Trafikskadenämnden en rapport till Kammarkollegiet i enlighet med lagen (2015:671) om alternativ tvistlösning i konsumentförhållanden. En sådan rapport ska lämnas vartannat år. Rapporten innehåller främst statistikuppgifter och beskriver hur nämnden arbetar för att vara ett effektivt tvistlösningsorgan samt hur arbetet kan förbättras.

Trafikskadenämndens arbetsgrupper

Förtroendegruppen inledde sitt arbete i februari 2018 och ska se över och analysera hur Trafikskadenämnden styrs och förhåller sig till olika intressenter. Förtroendegruppens arbete syftar till att säkerställa och tydliggöra nämndens obero-

ende genom att bland annat omarbeta reglementet och arbetsordningen samt utveckla rådets arbetsformer. Nya instruktioner till sakkunnigläkare tas också fram. Nämndens råd kommer att fatta beslut om förslag till ändringar i reglementet i april 2019.

Arbetsgruppen för översyn av ersättning för sveda och värk har tagit fram ett förslag till ny ersättningstabell. Nämndens råd kommer att ta ställning till förslaget i april 2019.

Under året har en arbetsgrupp tagit fram riktlinjer om ersättning för utseendemässiga förändringar som syns enbart vid rörelse. Fem ärenden prövades i nämnden under 2018 varav fyra har föreslagits bli referat.

Trafikförsäkringsföreningen har tillsatt en arbetsgrupp som ska utreda frågan om hur pensionsförlust vid personskada ska beräknas. Nämndens referensgrupp har följt arbetsgruppens arbete under året och kommer att lämna en rapport till rådet under våren 2019.

Nämnden har tillsatt en arbetsgrupp som kommer att se över frågan om ersättning för nedsatt sexualförmåga hos kvinnor och män.

Utvecklingsarbete och digitalisering

Trafikskadenämndens nya webbplats lanserades i januari

2018. Den är mer användarvänlig och pedagogisk än den föregående med mindre mängd text och tydligare information. Förslag till nya referensbilder till webbplatsens ärrtjänst har tagits fram.

Nämndens kansli arbetar kontinuerligt med att förbättra sitt ärendehanteringssystem. Fokus under året har varit att se till att det uppfyller kraven i GDPR, bland annat genom nya funktioner för ärendegallring som gör systemet säkrare och mer effektivt.

Nämndens kansli har fortsatt arbetet med att uppdatera nämndens digitala kunskapsbank och de olika specialområdena. Kunskapsbanken har flyttats till en ny plattform för att vice ordförandegruppen under 2019 ska kunna få tillgång till materialet.

Informationsarbete

Under året har nämndens kansli informerat om Trafikskadenämndens och kansliets verksamhet samt om utvecklingen av nämndens praxis. Kanslichef Peter Rigling har hållit föredrag hos andra nämnder och medverkat vid ett antal seminarier.

Rådsmöten och kanslipersonal

Fyra rådsmöten hölls under året och rådet fattade beslut i bland annat följande ämnen:

- Ersättning för psykiska besvär av övergående natur till följd av nära anhörigs död sänktes från 40 000 kr till 30 000 kr (på grund av

HDs dom den 29 december 2017).

- Nya riktlinjer för att fastställa inkomstunderlag vid föräldraledighet används vid nämndens prövning från och med den 1 juli 2018.
- Avkastningsräntan på utfallande försäkringsersättning i ärenden om ersättning vid dödsfall för år 2019 ska inte ändras från tidigare år utan ska kvarstå med 0,5 procent. Det beror på att den genomsnittliga bankräntan har minskat marginellt från föregående år.
- Nya kapitaliseringstabeller med ett ränteantagande om 3,5 procent har ersatt 2014 års tabell och används vid nämndens prövning från och med den 1 januari 2019.

Under 2019 planeras rådsmöten i april, juni och november.

Den 1 mars 2018 tillträdde Therese Grunditz tjänsten som biträdande kanslichef för nämndens kansli.

Nämndens kansli bestod under 2018 av 18 personer, varav 15 jurister och tre administratörer. Alla nämndens föredragande jurister föredrar nu ärenden även i Svensk Försäkrings nämnder.

Nämndkansligruppen

För att effektivisera samarbetet mellan kanslierna på Trafikskadenämnden och Svensk Försäkrings nämnder har Nämndkansligruppen bildats. Den styrs av en ledningsgrupp som består av de båda kansli-

cheferna och Trafikskadenämndens biträdande kanslichef. För att öka flexibiliteten och kunna samordna resurser mellan de båda nämndkanslierna har alla medarbetare fått en tillikaanställning från och med den 1 juni 2018.

Referat

Trafikskadenämnden lämnade sex referat under året som behandlade frågor om:

- ersättning för psykiska besvär till följd av nära anhörigs död,
- tillkommande ersättning för bestående men efter en försämring,
- omprövning av ideell ersättning enligt 5 kap. 5 § skadeståndslagen i skada som inträffat före 2002 eller rätt till ersättning för ny skadeföljd (lyte),
- ersättning för amputation,
- ersättning för ärr och utseendemässiga förändringar samt
- ersättning för anspänning i arbete.

Annika Brickman
Ordförande

Peter Rigling
Kanslichef

Nämndens verksamhet 2018

Trafikskadenämnden tar varje år fram olika statistiska uppgifter som redovisas i sin helhet på sidorna 5-7. För att göra det enklare att förstå statistiken förklaras en del av dessa uppgifter här.

Ärenden och hanteringstider

Under 2018 kom det in 2 305 ärenden till Trafikskadenämnden. Det är en minskning med drygt fem procent sedan föregående år. Antalet obligatoriska ärenden har gått upp med knappt en procent. Vid 122 sammanträden prövade nämnden 2 069 ärenden, vilket är en minskning med drygt 31 procent sedan föregående år.

Cirka 73 procent av de prövade ärendena slutprövades. Andelen tvistlösningsärenden uppgick till cirka 39 procent.

Under året fick nästan 2 000 personer sina ärenden prövade i nämnden.

Den genomsnittliga hanteringstiden för obligatoriska ärenden som prövades av nämnden var 2,6 månader under 2018, vilket var en ordentlig minskning i jämförelse med föregående år. Balansen ökade från 436 ärenden till 660 ärenden. Med balansen menas antalet öppna ärenden vid årets slut (exklusive så kallade läkarärenden).

Beslutens överensstämmelse med försäkringsbolagens förslag

I drygt 33 procent av de prö-

vade obligatoriska ärendena avvek Trafikskadenämnden från försäkringsbolagens ersättningsförslag. I dessa fall föreslog nämnden en höjning av ersättningen i 22,9 procent och en sänkning i 10,3 procent av fallen. Överensstämmelsen mellan försäkringsbolagets ersättningsförslag och nämndens beslut uppgick således till 66,8 procent.

Läkarärenden

Under året begärde Trafikskadenämnden att nämndens läkare skulle yttra sig i 54 ärenden och läkarna lämnade 78 utlåtanden. Vid årsskiftet 2018/2019 fanns det 15 läkarärenden under pågående handläggning hos nämnden, vilket var en mindre ökning i jämförelse med föregående år.

Hanteringstiden för läkarärendena var under året i genomsnitt 14,8 månader.

Nämndens läkare avvek från försäkringsbolagens förslag i cirka 46 procent av de lämnade utlåtandena. Av dessa föreslog läkarna en höjning av ersättningen i cirka 27 procent och en sänkning i cirka 19 procent av fallen.

Försäkringsbolagens hanteringstider

Trafikskadenämnden sammanställer varje år statistik som visar den tid som förflyter innan försäkringsbolaget skickar in ett ärende till nämnden. Den tiden utgör bolagens hanteringstid. Denna statistik omfattar

bara obligatoriska ärenden.

Av de ärenden som försäkringsbolagen skickade in till nämnden under 2018 hade cirka 33 procent hanterats av bolagen inom en treårsperiod. Detta medförde att den totala hanteringstiden i cirka 67 procent av ärendena var längre än tre år. I drygt 11 procent av ärendena var hanteringstiden längre än tio år.

Ombud

I cirka 64 procent av de obligatoriska ärenden som prövades under 2018 anlätades ett ombud, vilket är en ökning sedan föregående år.

Årsstatistik

	2018		
1. Inkomna ärenden	2 305		
a. Obligatoriska ärenden	1 505		
b. Tvistlösningsärenden	800		
2. Prövade ärenden	2 069		
a. Obligatoriska ärenden	1 260		
b. Tvistlösningsärenden	809		
c. Slutprövade ärenden	1 516		
d. Bordlagda ärenden	54		
e. Underhållsärenden	65		
f. Antal personer som fått sina ärenden prövade	1 977		
3. Antal sammanträden	122		
4. Öppna ärenden vid redovisningsårets slut			
a. Ärendebalans (ej läkarärenden)	660		
i. Obligatoriska ärenden	449		
ii. Tvistlösningsärenden	211		
iii. Ärenden som lämnats till nämndens läkare	15		
5. Överensstämmelse mellan bolagens ersättningsförslag och nämndens beslut			
Obligatoriska ärenden	Antal	%	
a. Förslaget = beslutet	732	66,8	
b. Nämnden höjde < 10 %	136	12,4	
c. Nämnden höjde 10-25 %	44	4,0	
d. Nämnden höjde > 25 %	71	6,5	
e. Nämnden höjde totalt	251	22,9	
f. Nämnden sänkte	113	10,3	
Tvistlösningsärenden	Antal	%	
a. Förslaget = beslutet	723	94,6	
b. Nämnden höjde < 10 %	12	1,6	
c. Nämnden höjde 10-25 %	8	1,2	
d. Nämnden höjde > 25 %	20	2,6	
e. Nämnden höjde totalt	40	5,4	
6. Ärendenas uppdelning på invaliditetsgrader			
Obligatoriska ärenden	Antal	%	
1-9 %	234	20,3	
10-14 %	356	30,7	
15-19 %	182	15,7	
20-49 %	270	23,3	
>50 %	116	10,0	

7. Ombud	Antal	%
Prövade ärenden	1 260	
varav ärenden med ombud	803	63,7

8. Läkarärenden	Antal	%
a. Antal ärenden som av nämnden lämnades till läkare	54	
b. Antal lämnade läkarutlåtanden	78	
c. varav ingen ändring i förhållande till bolagets förslag	42	53,8
d. varav ändring i för den skadade positiv riktning	21	26,9
e. varav ändring i för den skadade negativ riktning	15	19,2

9. Nämndens hanteringstider

a. Månader

	Obligatoriska ärenden		Tvistlösningsärenden	
	Antal	%	Antal	%
<2	408	33,4	14	1,8
2-<4	639	52,3	282	37,0
4-<6	143	11,7	260	34,1
6-<8	1	0,1	87	11,4
8-<10	5	0,5	38	5,0
>10	25	2,0	82	10,7

b. Nämndens hanteringstid

	Obligatoriska ärenden	Tvistlösningsärenden
	Genomsnitt dgr (mån)	Genomsnitt dgr (mån)
Jan – dec	77,7 (2,6)	149,4 (5,0)
Läkarärenden jan – dec	445,2 (14,8)	300 (10,0)

10. a. Bolagens hanteringstider (Obligatoriska ärenden)

Med hanteringstider avses den tid som förflyter mellan antingen invaliditetsdagen eller tidpunkten för skaderegleringsperiodens början och den dag då ärendet kommer in till nämnden. I statistiken ingår inte tvistlösningsärenden.

	Antal	%	Akkumulerat antal	%
<1	81	6,9	81	6,9
1-2	156	13,3	237	20,3
2-3	153	13,1	390	33,3
3-4	172	14,7	562	48,0
4-5	129	11,0	691	59,1
5-6	119	10,2	810	69,2
6-7	77	6,6	887	75,8
7-8	77	6,6	964	82,4
8-9	46	3,9	1 010	86,3
9-10	28	2,4	1 038	88,7
>10	132	11,3	1 170	100,0

b. Sammanställning av statistik över hanteringstider 2018 för de olika försäkringsbolagen

Intervall	år <2		2-3		3-6		6-10		>10		Totalt
	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	Antal	%	
Bolag											
Aktsam	3	10.3	5	17.2	7	24.1	5	17.2	9	31	29
Dina Försäkringar	11	22	5	10	13	26	17	34	4	8	50
Folksam	30	17.9	25	14.9	77	45.8	27	16.1	9	5.4	168
Gjensidige Sveriges Försäkringsaktiebolag	4	16.7	3	12.5	12	50	3	12.5	2	8.3	24
If Skadeförsäkring	26	18.2	16	11.2	49	34.3	35	24.5	17	11.9	143
Länsförsäkringar	81	26.8	38	12.6	99	32.8	50	16.6	34	11.3	302
Moderna Försäkringar	15	25	10	16.7	20	33.3	12	20	3	5	60
Protector Försäkring	5	55.6	2	22.2	2	33.3	0	0	0	0	9
Renault Försäkring	6	66.7	1	11.1	2	22.2	0	0	0	0	9
SalusAnsvar	0	0	0	0	3	100	0	0	0	0	3
Svedea Specialförsäkring	4	28.6	6	42.9	4	28.6	0	0	0	0	14
Trafikförsäkringsföreningen	12	11.5	8	7.7	39	37.5	23	22.1	22	21.2	104
Tre Kronor Försäkring AB	2	40	1	20	2	40	0	0	0	0	5
Trygg-Hansa	19	11	18	10.4	69	39.9	43	24.9	24	13.9	173
Volvia	14	23.7	11	18.6	18	30.5	11	18.6	5	8.5	59
Övriga	5	27.8	4	22.2	4	22.2	2	11.1	3	16.7	18
Summa	237	20.3	153	13.1	420	35.9	228	19.5	132	11.3	1170

Trafikskadenämnden

Box 24048
104 50 Stockholm
www.trafikskadenamnden.se